

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. Nolite judicare secundum faciem. Apparet quàm sis ipse
judicandus, qui de rebus ut apparet, judicas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA SEXTA.
DE APPARENTI RERUM IUDICIO
EVITANDO.

AD HÆC CHRISTI DOMINI VERBA:

Nolite iudicare secundum faciem: sed iustum iudicium iudicate.

Joann. 7.

VERITAS PRACTICA.

Apparet quàm sis ipse iudicandus, qui de rebus ut apparet iudicas.

RATIO EST, Quia tunc apparet quàm sis ipse iudicandus, quando in re omnium momentosa, vis ultro decipi.

Sed qui de rebus, ut apparet, iudicas, in re omnium momentosa vis ultro decipi.

Ergo & apparet quàm sis ipse iudicandus, quod cum sit non modo inopiū sed impiū & damnosū, cavendum est omni modo tale iudicium.

I. PUNCTUM.

EX aliis pluribus quæ Christus Dominus in templo Judæis dixit, hoc præsertim morale est, & ad praxim accommodatur: *Nolite iudicare secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate.* In hoc errabant scilicet penè omnes Judæi, quod de Domino iudicarent *secundum faciem*, id est, prout apparebat, pauper, plebeus, & humilis, quæ cum infima censerentur, & ab eo longè remota quem sibi fingebant venturum Messiam, non poterant sibi persuadere quòd de se Christus illis annuntiabat: Et quantumvis insignibus & inauditis miraculis sua confirmaret dicta & facta, tot illa tamen calumniis infuscabant & falsis nominibus impetebant, ut iudicium quod ex abjecta ejus facie seu ex humili vitæ degendæ statu iudicabant, præponderaret his omnibus quæ ab eo magnificè & gloriosè fierent. At nolite inquit secundum hanc exteriorem vitæ faciem iudicare; Malè vòs habet quòd die Sabbati sanarim unum hominem, at nonne Moyles tali die, nonne & vos ipsi circumcisionem accipitis & ministratis?

Sic ille pluribus quæ in textu videri possunt, cum Judæis disceptabat, unde nos commodè ad dirigenda rectius nostra de rebus iudicia, & rectæ rationi perfectius conformandas actiones nostras Veritatem haurimus valde practicam; quam sibi quisque particulatim adjiciat. Vix enim ullus est qui hoc errore iudicii non teneatur, quod de rebus ex specie quam præ se ferunt nimis temerè iudicat. At tu qui hæc legis, audi quantis te astringas periculis, quantis te damnis implices. Apparet enim nimis evidenter, quàm tu sis ipse iudicandus & condemnandus, qui de rebus duntaxat, ut apparet iudicas.

Ratio quæ assertur non modò veritatem in se, sed in te tam aperte probat, ut ex paucis quæ dicuntur, manifestè agnoscas, & quàm sit periculosum de rebus ita iudicare, & quàm sit verum te in illo versari periculo, te sic sentire de rebus, nec aliter de his iudicare quàm ut apparet. Quod primum itaque dicitur, jam facillè puto concedes, si advertas nihil profus in humanis esse rebus, quantumcumque sit illud exiguum & penè nullum in quo velis ultro decipi & deludi. Si quid audis, si quid quæris, vellesne falsum tibi responderi? si quid emis si quid tibi comparas, quanta satagis sollicitudine ne aliud quàm fortè putes & pretio & merito tibi tradatur? *Malum est, malum est, dicit omnis emptor: & cum recesserit, tunc gloriabitur.* Quali diceret Sapiens, ita sibi timeret quisquis aliquid emit, ne infici quàm putet sit deterius, aut carius emat, ut omni modo rem deprimat & vilificet, sicque post magis gaudeat & gloriatur se venditorem decepisse, quàm ab illo deceptum esse. Sed cur Sapiens in istis tam vulgaribus & obviis recensendis immoratur? Ut inde scilicet ad sublimiora exurgas, & discas quòd si tantillis in rebus nunquam te velis decipi, quàm sis graviter arguendus, quàm severè iudicandus, & iudicè

justè condemnandus, si re in illa quæ est omnium momentosa & maxima, qualis est divinus cultus & æterna salus animæ; Te te ulirò & gratis ut dicitur velis illudi, decipi & circumveniri. Nonne id fateris quàm sit stultum & impium: aut si diffideris, quid censeres de Achitophel, qui cum de domo sua sapientissimè disposuisset, se suspendio suffocavit? An plures sua quàm se, quàm suam vitam, quàm honorem, quàm salutem æstimare debuit? Sic est omnis qui cæteris quidem sapit in rebus, & in salute animæ desipit; cum tamen ut re in ista saperet, deberet potius in cæteris rebus desipere.

II. PUNCTUM.

SED qui de rebus ut apparent, iudicis: in hac re omnium momentosa vis decipi.

Primo quidem inquirendum tibi est, quàm tu ille sis qui de rebus ut apparent iudicis. Dic enim quid censeres de paupertate præ divitiis? de humanis miseris præ temporalibus commodis & deliciis? de abjecta vivendi sorte præ tublimi & fortunata: de viro simplici qui nulli velit resistere, aut de viro præpotenti cui nemo resistit? Quid de longiori vita præ morte immatura? quid de infirma valetudine præ firmis viribus? quid de amicorum aut servorum ingenti copia præ solitudine? Nonne paupertati præfers divitias, nonne miseris delicias, nonne honores calumnias, nonne potentiores infirmis, nonne uno verbo, vitæ præsentis commoda, tam longè antepones incommodis, quàm longè vulgus anteponeit & præferenda iudicat? At unde quæso tale iudicium? Non à Deo, non à Christo, non ex Scripturis, non ex Evangelio, cuius sunt alia de rebus pronuntiata. Undenam nisi ex apparenti rerum facie, nisi quia sic resia se apparent, sic videntur oculis, sic sensu percipiuntur, sic opinione dicuntur, sic humano iudicio re: censentur?

Nonne iudicatis apud vos motippos, inquit S. Jacobus, & facti estis iudices cogitationum iniquarum? Id est, nonne ex corrupto vestro sensu potius, quàm ex æquo & bono sic inique iudicatis? Tura sic pergit, Nonne Deus elegit pauperes in mundo, divites in fide, & heredes regni quod repromisit diligentibus se: Vos autem ex-honorastis pauperem! Quasi diceret, in hoc apparet quod de rebus aut de personis tantum ut apparent, non verò, ut vere sunt iudicatis, quod de his aliter prorsus à Deo iudicetur. Vos con-

Haynesius Pars quarta.

temnitis quos ille elegit: Vos miseros dicitis quos ille beatos affirmat: vos exhonoratis quos ille colit & honorat.

Jam verò quod de rebus sic iudicando, sic ulirò velis decipi circa divinum cultum & salutem animæ, quod est hujus propositionis præcipuum caput, manifestè hinc patet quòd tale iudicium cum sit corruptum, corrumpat necesse est omnes affectus & actus tuos. Prout enim de rebus iudicamus, sic ad illas afficimur, sic circum illas agimur. Quod in supra dictis S. Jacobi verbis nullo modo exprimitur. Quod enim dicit facti estis iudices cogitationum iniquarum, id est, *λογισμῶν*. Id est, rationationum quibus ex uno admissio inferitur aliud, & à speculativo ut vocant, sic descensus ad pradicum, quasi sic ratiocinaretur quisquis sit iudex cogitationum iniquarum: Divitiæ magis in pretio sunt apud homines, ergo vel ob has solas præferam divites pauperibus. Dives potest me juvare, promovere, dirare, non pauper: hunc igitur merito negligam, illum colam. Præter contemptum sui nequit ulcisci, ut potest dives: hujus igitur offensa cavenda est, non illius. A paupere nil expecto: nihil ergo etiam in illum conferam. Pauper mihi est oneri aut dedecori: Dives honori & commodo. Ergo hic colendus, ille fugendus.

Sic expressè Turinus & alii, ex quibus aperte videas quantum in salutis negotio te patiaris decipi & illudi, quantumque detrimenti redundet in omnem æternitatem. Quid est enim falsò de rebus iudicare, nisi iudicio falli & decipi? Quid est inordinatè affici erga divitias & honores tanquam erga verum bonum, nisi affi: Au etiam corrumpi, depravari, decipi & transversum agi? Quid nisi deceptum dices qui dicat *malum bonum: bonum malum: qui ponat tenebras in lucem, & lucem tenebras? qui ponat amarum in dulce, & dulce in amarum*, ut est apud Isaiam. Nonne illudum fatebetis quem describit idem Propheta: *Sicut somniat esuriens & comedit: Ibid. 29. cum autem fuerit expergestus, vacua est anima eius: & sicut somniat sitiens & bibit, & postquam fuerit expergestus, lassus adhuc fuit, & anima eius vacua est.* Nonne hoc est illudi? Quis porro ille sic illusus nisi tu cum dormieris somnum tuum, & nihil eorum inveneris in manu tua quæ in bonis reputasti?

Stulte! hac nocte animam tuam repetunt à te, Luc. 12. quæ autè parasti, cuius erunt? Sic est qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives. Sic est stultus, quia sic est illusus, sic est deceptus.

M

Unde

Sap. 4.

Unde apud dictum à Sapiente de beato illo viro qui vivens inter peccatores translatus est; *Raptus est*, inquit, *ne malitia mutaret intellectum eius, aut ne fictio deciperet animam illius.* Mera est fictio, non solida Veritas: unum hoc agit illa fictio ut decipiat, & decipiat animam, decipiat intellectum & voluntatem, decipiat iudicium & affectum, decipiat verò non in temporalibus, non in politicis, sed in æternis illis quarum iactura, iactura est animæ. O verè rarus dictum: *Species decipite, & concupiscentiæ subvertit cor tuum.*

Dan. 3.

Species decipite, & concupiscentiæ subvertit cor tuum.

III. PUNCTUM.

Ps. 72.

APPARET igitur quàm sis ipse iudicandus, qui de rebus ut apparent iudicaris. Cum in cæteris tuis rebus nihil magis caveas quàm decipi: nihil verò minus timeas ubi de fide, de cultu Dei, de salute æterna res agitur, nihil hinc minus caveas quàm errare, quàm illudi, quàm te toto falli. *Transferunt in picturam cordis*, Sic legit Cardinalis Bellarminus ex Hieronimo ubi vulgata habet in affectum cordis. Et præclare simul utrumque redditur, nam inordinatus cordis affectus pictura rei est non vera possessio. Quod te putas amare bonum, non est verum bonum, pictura boni est & mera fictio, deciperis in illo boni iudicio; tantum verò valuit illa fictio & pictura, ut non modo iudicium corrumperit, sed voluntatem, memoriam, sensus, affectus & omnia quibus homo constat ut non jam verus homo sed pictura cordis sed pictus homo dicatur, transferunt in picturam cordis.

Sanctus autem Augustinus sic reddit illud *transferunt*, *Excesserunt*, inquit, *metas humani generis*, Quasi diceret, non sic humanum genus se finit in suis decipi; nihil est humano generi tam proprium & innatum quàm nolle falli & illudi: & tamen illi nihil quærent avidius quàm seipso decipere, hoc est transire hoc est excedere metas humani generis. Neque aliud contra ipsos decernendum est iudicium quàm ut ipsi se iudicent, ipsi se condemnent, ipsi dicant, ipsi se interrogent, ipsi sibi respondeant: Vellesne à quoquam decipi! *Agnitio vultus eorum respondit eis*, inquit Propheta. Responderunt ipso vultu, se nolle; & tamen nihil magis volunt

Ps. 5.

Agnitio vultus eorum respondit eis, inquit Propheta. Responderunt ipso vultu, se nolle; & tamen nihil magis volunt

quod certè seipsum est iudicare, sic velle actum, quod vultu dicas nolle. Sic in illo Divi Jacobi jam semel ac iterum memorato loco, *Nonne iudicatis apud vosmetipsos, & falli estis iudices cogitationum seu ratiocinationum iniquarum*: Græca sic profus reddunt, *Nonne iudicati estis & condemnati in vobis ipsis: dixit Dominus*: *Vulgatus verò legit* *dixit Dominus* iudicatis. Quod utrumque etiam simul egregie convenit, nam dum iudicantur iudicantur, dum de rebus iudicant ut apparent, apparet eos se decipere, & se iudicare tanquam prævaricantes qui hoc ipsum velint & faciant quod profiterentur se nolle. *Hi sunt prævaricatores qui quasi spina*, ut ait Scriptura, *non colluntur manibus, sed ferro & ligno lanceato, igneque succensa comburentur usque ad nihilum.* Id est, quando semel sic depravatus est affectus ex pravo rerum iudicio, magna vi opus est ad extirpandum illum affectum.

Quamobrem cavendum tale iudicium, nec de rebus aliter iudicandum, quàm quod ipsa Veritas iudicat quæ nec falli potest nec fallere, *Sprevisisti omnes discedentes à iudiciis tuis: quia injusta cogitatio eorum. Prævaricantes repudiavi omnes peccatores terra: ilico dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas, à iudiciis enim tuis timui.* *Quid est*, inquit S. Augustinus, *confige à timore tuo, timui enim.* Si enim iam timebat, cur adhuc ut à timore suo Deus configeret carnes suas orabat? *An addi sibi volebat timorem, ut tantum timeret, quantum sufficeret crucifigendis suis carnibus, id est, concupiscentiæ affectibusque carnalibus, tanquam dicens, perfice in me timorem tuum, timui enim à iudiciis tuis:* Jam de rebus non iudico secundum sensum meum sed secundum tuum, quia cum videam tua iudicia meis contradicere, à iudiciis tuis timeo, & sic mea cæhibeo; Nunc verò restat ut in refranandas concupiscentias timor iste inducatur, & hoc est quod oro vehementius, *Confige timore tuo carnes meas sicut timore iudiciorum tuorum animam meam concussisti.* Opportuna sanè oratio.

Ps. 71.